

Prøve i Dansk 3

Maj-juni 2010

Mundtlig del

Censor- og eksinatorhæfte

Indhold:

- 1. Prøvens niveau og bedømmelsen**
- 2. Oversigt over prøven**
- 3. Vejledende censor- og eksinatorark**
- 4. Prøveafholdelsen**
- 5. Bedømmelseskema til mundtlig kommunikation**

PRODUKTIONSNR. 22

1. Prøvens niveau og bedømmelsen

Prøven i mundtlig kommunikation ved Prøve i Dansk 3 efterprøver dansk sproglige færdigheder på et niveau, der relaterer til Vantage (B2), jf. kompetenceskalaen, Common European Framework of Reference (CEFR).

Mundtlig kommunikation bedømmes på grundlag af bedømmelseskriterier og ved hjælp af bedømmelseskemaet i dette hæfte.

2. Oversigt over prøven

	Delprøve 1		Delprøve 2	
	Monolog	Interview	Interaktion	Diskussion
Tid	5 min.	5 min.	5 min.	5 min.
Mål	Fortælle sammenhængende	Svare på spørgsmål til emnet	Samtale om et emne af almen karakter, herunder stille spørgsmål og medvirke til at holde samtalens i gang	Tage stilling til spørgsmål/udsagn og begrunde
Prøvegrundlag	Et emne	Spørgsmål fra eksaminator	Billeder	Spørgsmål fra eksaminator
Prøveforløb	Prøvedeltagerne holder på skift oplæg om et emne	Prøvedeltagerne svarer efter deres oplæg på spørgsmål til emnet for monologen	Dialog mellem prøvedeltagerne	Opfølgende spørgsmål til diskussion mellem eksaminator og hver af de to prøvedeltagere

3. Vejledende censor- og eksaminatorark

Delprøve 1

Før prøven begynder: Præsentation (eksaminator, prøvedeltagere, censor).

Monolog og interview:

(10 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven består i, at de hver for sig holder et oplæg i ca. 2 minutter uden medvirken af eksaminator, og at oplægget følges op af spørgsmål fra eksaminator.

Herefter henvender eksaminator sig til den ene prøvedeltager og siger: "Værsgo, vil du holde dit oplæg."

Når prøvedeltageren har afsluttet sit oplæg, beder eksaminator prøvedeltageren om at svare på spørgsmål om det emne, prøvedeltageren har holdt oplæg om.

Eksempler på spørgsmål:

- *Opklarende spørgsmål:* Du sagde, at ...
Vil du godt forklare det lidt nærmere?
- *Uddybende spørgsmål:* Du sagde, at ...
Kan du ikke fortælle lidt mere om det?
- *Spørgsmål, der kræver ræsonnement:*
Du fortalte, at ... men hvorfor tror du så, at ...?
- *Spørgsmål, der kræver stillingtagen:*
Mener du, at ... Hvorfor/hvorfor ikke?

Når denne del af prøven er afsluttet for den første prøvedeltager, siger eksaminator "tak".

Derefter gentages proceduren med den anden prøvedeltager.

Delprøve 2

Der er tre emner, A, B og C, hvoraf prøvedeltagerne tildeles ét ved lodtrækning mellem sedler, hvor de tre emner er så ligeligt fordelt som muligt. Antallet af sedler skal svare til antallet af par plus to ekstra, og sedlerne fjernes, efterhånden som de bliver brugt.

Emne A: At flytte til Danmark

Interaktion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at den første opgave varer ca. fem minutter, og at de nu skal tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator. Det gøres tydeligt, at det er deres fælles ansvar at holde samtaleni gang, så de begge får mulighed for at demonstrere deres sprogfærdighed.

Arket med billeder lægges frem foran prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

“Her er der nogle billeder, som viser nogle af de situationer, man kan være i, når man flytter til et andet land. I har nu ca. et halvt minut til at kigge på dem.”

Eksaminator fortsætter:

“I skal nu tale med hinanden om, hvilke situationer billederne viser, og hvilke erfaringer I eventuelt selv har haft med nogle af situationerne.”

Efter ca. to minutter siger eksaminator:

“Tak. Nu skal I diskutere, hvilke råd I vil give til en udlænding, der kommer til Danmark og skal forsøge at lære dansk og finde arbejde.”

Eksaminator siger “tak” efter de fem minutter.

Diskussion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at det er deres opgave i denne del af prøven at diskutere aspekter af emnet med eksaminator.

Der stilles spørgsmål til én prøvedeltager ad gangen.

Spørgsmålene stilles på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge dem.

Blander den anden prøvedeltager sig i diskussionen, lader man dette indgå på naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er en diskussion mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager.

Spørgsmålene *skal* vælges fra følgende liste:

1. spørgsmål:

- Du sagde, at ...
Hvorfor mener du det?

2. spørgsmål *skal* vælges blandt følgende:

- Hvad undrede du dig mest over, lige da du var kommet til Danmark?
- Mange udlændinge synes, at forholdet mellem chefer og medarbejdere og mellem lærere og studerende er mere uformelt i Danmark end i de fleste andre lande. Hvad mener du, man kan opnå ved et mere uformelt forhold? – Hvilke ulempes kan der være ved, at forholdet mellem fx chefer og medarbejdere er uformelt?

– Mange synes, at der mangler høflighed i dansk kultur. Er der nogle situationer, hvor det efter din mening ville være rart med lidt mere høflighed? – Er der nogen fordele ved en omgangsform, hvor der ikke er så mange høflighedsregler?

Sidste spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– Hvad mener du, samfundet kan eller bør gøre for at sikre en god integration? (Kan Danmark lære noget af andre lande her?).

– Vores tilværelse bliver mere og mere globaliseret. Hvad tror du, det vil betyde for integration i fremtiden?

Emne B: Velfærd

Interaktion:

(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at den første opgave varer ca. fem minutter, og at de nu skal tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator. Det gøres tydeligt, at det er deres fælles ansvar at holde samtalen i gang, så de begge får mulighed for at demonstrere deres sprogfærdighed.

Arket med billeder lægges frem foran prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

“Her er der nogle billeder, som viser forskellige serviceydelser, som staten finansierer gennem bl.a. skatten. I har nu ca. et halvt minut til at kigge på dem.”

Eksaminator fortsætter:

“I skal nu tale med hinanden om, hvilke ydelser der er tale om, og om I selv er tilfredse med den service, I får som borgere på disse eller andre områder.”

Efter ca. to minutter siger eksaminator:

“Tak. Nu skal I diskutere, om I er parate til at betale mere i skat for at få mere velfærd, fx bedre sygehuse eller flere motorveje.”

Eksaminator siger “tak” efter de fem minutter.

Diskussion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at det er deres opgave i denne del af prøven at diskutere aspekter af emnet med eksaminator.

Der stilles spørgsmål til én prøvedeltager ad gangen.

Spørgsmålene stilles på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge dem.

Blander den anden prøvedeltager sig i diskussionen, lader man dette indgå på naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er en diskussion mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager.

Spørgsmålene *skal* vælges fra følgende liste:

1. spørgsmål:

– Du sagde, at ...
Hvorfor mener du det?

2. spørgsmål skal vælges blandt følgende:

- Det er jo gratis at gå til læge, men det er ikke gratis at gå til tandlæge – hvad mener du om det?
- Der er kommet flere privathospitaler i de senere år, og flere og flere mennesker tegner private sygeforsikringer.
Hvad mener du om den udvikling?

– Der er ganske mange forældre (omkring 12 %), der vælger at sætte deres børn i privatskole i stedet for den lokale folkeskole, selvom det koster penge. Hvilke grunde kan der være til det? Er det rimeligt, at staten betaler en stor del af udgifterne til privatskolerne (omkring 80 %)?

Sidste spørgsmål skal vælges blandt følgende:

- Som det er nu, får *alle* børnefamilier børnepenge, *alle* unge kan få SU (hvis de går på en SU-berettiget uddannelse) og *alle* gamle får folkepension (hvis de ikke har for stor en indtægt ved siden af). Mener du, det er rimeligt, at folk, der ikke har behov for det, får økonomisk støtte fra staten? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Hvordan tror du, velfærdssamfundet vil udvikle sig i fremtiden? Tror du, vi kommer til at betale for nogle af de ting, der er gratis nu? (Hvilke? Hvorfor?).

Emne C: Kriminalitet og straf

Interaktion:

(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at den første opgave varer ca. fem minutter, og at de nu skal tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator. Det gøres tydeligt, at det er deres fælles ansvar at holde samtalens i gang, så de begge får mulighed for at demonstrere deres sprogfærdighed.

Arket med billeder lægges frem foran prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

“Her er der nogle billeder, som viser forskellige former for kriminalitet. I har nu ca. et halvt minut til at kigge på dem.”

Eksaminator fortsætter:

“I skal nu tale med hinanden om, hvilke former for kriminalitet billederne viser, og hvilke konsekvenser de forskellige former kan have for de mennesker, kriminaliteten går ud over.”

Efter ca. to minutter siger eksaminator:

“Tak. Nu skal I diskutere og prøve at blive enige om, hvilken form for kriminalitet der efter jeres mening bør give den højeste straf.”

Eksaminator siger “tak” efter de fem minutter.

Diskussion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at det er deres opgave i denne del af prøven at diskutere aspekter af emnet med eksaminator.

Der stilles spørgsmål til én prøvedeltager ad gangen.

Spørgsmålene stilles på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge dem.

Blander den anden prøvedeltager sig i diskussionen, lader man dette indgå på naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er en diskussion mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager.

Spørgsmålene *skal* vælges fra følgende liste:

1. spørgsmål:

- Du sagde, at ...
Hvorfor mener du det?

2. spørgsmål *skal* vælges blandt følgende:

- Narkotika er et stigende problem blandt helt unge. Hvad kan manøre for at forhindre, at helt unge har mulighed for at købe narkotika?
- De mest almindelige former for straf er bøder og fængsel. Hvad mener du, effekten er af disse former for straf?
(Virker de? Hvad virker bedst?).
- Hvordan mener du, man bedst forhindrer, at unge begynder at begå kriminalitet?

Sidste spørgsmål skal vælges blandt følgende:

- Den kriminelle lavalder er 15 år, dvs. at børn under 15 ikke kan straffes. Synes du, det er i orden? (Hvorfor/hvorfor ikke?). Hvad synes du, samfundet skal gøre, hvis børn under 15 år begår forbrydelser?
- Som alternativ til fængselsstraf kan man blive pålagt samfundstjeneste. Samfundstjeneste er en straf, hvor den dømte i stedet for fængselsstraf skal udføre arbejde for samfundet uden at få løn for det. Hvad mener du om samfundstjeneste ,i stedet for fængsel? (Fordeler og ulemper?).

4. Prøveafholdelsen

Parprøve

Prøvedeltagerne går op parvis. I tilfælde af et ulige antal prøvedeltagere aflægges prøven af tre deltagere i ét forløb. Prøvegrundlag og procedure ændres ikke, men den samlede prøvetid forlænges med ca. 15 minutter. I tilfælde af at der kun er til meldt én prøvedeltager, eller hvis en prøvedeltager får forfald, eller der foreligger andre særlige tilfælde, aflægges prøven individuelt med eksaminator som samtalepartner. Prøvetiden er i dette tilfælde 20 minutter inklusive voting.

Forberedelsestid

Der er kun forberedelsestid ved monologen. Eksaminator udleverer et emne til hver prøvedeltager fem hverdagse før den mundtlige del af prøveterminens begyndelse.

Censor

Medmindre specielle forhold under prøveafholdelsen nødvendiggør dette, deltager censor ikke aktivt i nogen del af prøven, men fokuserer alene på at lytte og på at bedømme hver prøvedeltagers mundtlige sprogfærdighed på et analytisk grundlag.

Eksaminator

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om prøvens forløb og giver en så fyldest-gørende introduktion til prøven, at den kan gennemføres efter hensigten.

Eksaminator styrer prøven og sikrer herunder, at prøvedeltagerne får lige mulighed for at komme til orde.

Eksaminator foretager en helhedsbedømmelse af hver prøvedeltagers præstation.

I mundtlig kommunikation indgår færdighed i at forstå samtalepartneren. Den færdighed kan kun bedømmes på et tilstrækkeligt sikkert grundlag ved den del af prøven, hvor eksaminator er samtalepartneren. Eksaminator bør tale tydeligt (men ikke artikulere overdrevent) og samtidig udfordre prøvedeltagerens evne til at forstå samtalepartneren. Det kan fx ske ved at øge taletempoet eller ved at anvende et ord-forråd af stigende sværhedsgrad.

Delprøve 1 – monolog og interview

Prøvedeltagerne holder et oplæg med udgangspunkt i et emne. Emnet skal relatere til pensum i undervisningen og vælges af lærer/eksaminator.

Eksaminator sikrer, at det er det sammenhængende sprog, der bedømmes. Det betyder, at eksaminator skal bede prøvedeltageren begynde sit oplæg og – i tilfælde af at prøvedeltageren går i stå – hjælpe med en genstart.

Prøvedeltageren holder sit oplæg på baggrund af egne stikord. Hvis en prøvedeltager ikke har medbragt stikord, men derimod en tekst, hvorfra der læses op, beder eksaminator prøvedeltageren undlade at læse op fra teksten.

Efter hvert oplæg stiller eksaminator spørgsmål til indholdet i prøvedeltagerens monolog. Spørgsmålene skal have karakter af en opfølgning på de oplysninger, som prøvedeltageren har givet i oplægget, med det fokus at få prøvedeltageren til at forklare/uddype aspekter af emnet, ræsonnere og tage stilling.

I praksis betyder det, at eksaminator under prøvedeltagerens oplæg noterer de punkter, eksaminator ønsker at stille spørgsmål til. Eksaminator skal efterfølgende i overvejende grad stille åbne spørgsmål og således undgå spørgsmål, der kan besvares kort med ja eller nej.

Eksaminators spørgsmål skal sikre, at prøvedeltageren har forholdt sig til emnet for monologen og kan supplere med yderligere oplysninger ud over det, som fremgår af det forholdsvis korte oplæg.

Delprøve 2 – interaktion

I denne del af prøven kommunikerer prøvedeltagerne med hinanden om løsningen af en opgave. Prøvedeltagerne præsenteres for nogle billeder som inspiration til den opgave, de skal løse.

Prøvedeltagerne får herefter ca. et halvt minut til at kigge på billederne og overveje, hvad de vil tale om. De bliver herefter bedt om at tale sammen om emnet og derefter i fællesskab søge at komme frem til en afgørelse i forbindelse med den stillede opgave.

Delprøve 2 – diskussion

I denne del af prøven er det eksaminator, der styrer kommunikationen. Dette sker ved, at eksaminator stiller opfølgende spørgsmål til emnet til hver prøvedeltager og diskuterer emnet med prøvedeltageren. Spørgsmålene skal vælges fra eksemplerne i dette hæfte.

I de tilfælde, hvor der ved interaktionen har været asymmetri prøvedeltagerne imellem, sådan at den ene prøvedeltager har fået mere taletid end den anden, er det vigtigt, at eksaminator under diskussionen sikrer, at den anden prøvedeltager får mulighed for at demonstrere sin mundtlige sprogfærdighed. Dette sker ved, at denne prøvedeltager i diskussionen får lidt ekstra taletid.

5. Bedømmelseskema til mundtlig kommunikation

Navn: _____

CPR-nummer: _____

Delprøve 1 – monolog

Forståelse sammenhængende
Udtale

12	10	7	4	02	00	÷3
_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____

Delprøve 1 – interview

Forstå samtalepartner
Svare på spørgsmål

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Delprøve 2 – interaktion

Indgå i interaktion
Udveksle synspunkter, begrunde

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Delprøve 2 – diskussion

Forstå samtalepartner
Udtrykke synspunkter, begrunde

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Sproglige fokuspunkter

Fluency
Grammatisk færdighed
Ordforråd
Udtale

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____

(NB: Udtale indgår som et
centralt element i alle
prøvens produktive dele).

Karakter: _____

Navn: _____

CPR-nummer: _____

Delprøve 1 – monolog

Fortælle sammenhængende
Udtale

							
12	10	7	4	02	00	÷3	

Delprøve 1 – interview

Forstå samtalepartner
Svare på spørgsmål

							
---	---	---	---	---	---	---	---

Delprøve 2 – interaktion

Indgå i interaktion
Udveksle synspunkter, begrunde

							
---	---	---	---	---	---	---	---

Delprøve 2 – diskussion

Forstå samtalepartner
Udtrykke synspunkter, begrunde

							
---	---	---	---	---	---	---	---

Sproglige fokuspunkter

Fluency
Grammatisk færdighed
Ordforråd
Udtale

							
							
							
							

(NB: Udtale indgår som et
centralt element i alle
prøvens produktive dele).

Karakter: _____

